

2022 ÖN LİSANS ÇIKMIŞ SORULAR
GENEL KÜLTÜR

1. Dizelerdeki "Gökteki güneş yurdun bayrağı olsun / Bana bağlıdır artık dünyanın her dört yanı" ifadeleri, Türklerin bütün dünyayı fethetme ideali olan "Cihan Hâkimiyeti"ni yansıtır. Aynı şekilde "Tanrı buyurmuş size yeryüzünü al diye" dizesi de yönetme yetkisinin Tanrı tarafından verildiğine inanılan "Kut" anlayışına vurgu yapar. **Cevap: A**

2. Osmanlıların Kayı boyundan, Büyük Selçukluların ise Kınık boyundan geldiği kesin ve tarihsel olarak doğru bir eşleştirmedir. Memlûk Devleti'nin ise spesifik olarak Bayat boyundan geldiğine dair bir kabul yoktur (Memlûkler ağırlıklı olarak Kıpçak Türklerinden oluşuyordu). I ve II doğrudur. **Cevap: C**

3. Haritaya bakıldığında Selçuklu Devleti'nin sınırlarının Kafkaslara, Bağdat'a ve Anadolu içlerine (Malazgirt vb.) uzandığı görülmektedir. Ancak İslamiyet'in en kutsal iki merkezi olan Mekke-Medine'yi kapsayan Hicaz bölgesi ile dönemin bir diğer önemli merkezi olan Kahire (Mısır) sınırların dışında kalmıştır. **Cevap: A**

4. Kemal Tahir'in ünlü eseri Devlet Ana; Ertuğrul Gazi, Dündar Bey, Şeyh Edebali gibi tarihî karakterler üzerinden doğrudan doğruya Kayı boyunun Söğüt ve Domaniç'te uç beyliğinden bir devlete dönüşüm sürecini, yani "Osmanlı Devleti'nin kuruluşu" dönemini anlatmaktadır. **Cevap: A**

5. II. Mehmet'in Karamanoğulları ile antlaşma imzalamasının yegâne amacı, kuşatma sırasında Anadolu'dan (arkadan) gelebilecek bir saldırıyı önlemek ve kuvvetlerini tek bir noktaya (İstanbul'a) odaklamaktır. Bu durumun Bizans'ın denizden desteklenmesi veya Boğazlardan gelecek yardımla uzaktan yakından bir ilgisi yoktur. **Cevap: C**

6. Metne göre şehir kethüdası seçilirken "halkın şikâyet etmesi üzerine" birinin

görevden alınıp başkasının önerilmesi, ahalinin memnuniyetinin önemsendiğini gösterir (I doğru). Bu önerinin sancakbeyi tarafından Divanihümayun'a (Başkent/Merkez) sunulup onaylanması da atamanın merkezi yönetimce yapıldığını kanıtlar (II doğru). Ancak kethüdanın asker toplamakla görevli olduğuna dair metinde hiçbir bilgi yoktur. **Cevap: D**

7. Metinde geçen fakire, öğrenciye ve misafirlere ücretsiz yemek dağıtılan "imarethaneler", sosyal devlet anlayışının bir parçası olarak hayırseverlik amacıyla kurulan Vakıf sisteminin en temel eserlerinden ve uygulamalarından biridir. **Cevap: A**

8. Klasik dönem Osmanlı ekonomisinde temel amaç "İaşe" ilkesi gereği halkın ve pazarın temel ihtiyaçlarını içerde bol ve ucuz fiyata sağlamaktır. Bu yüzden malların dışarıya çıkışı kısıtlanmıştır. Bu anlayışa göre üretimde ihracatı (dış satımı) artırmak ve teşvik etmek gibi bir devlet politikası kesinlikle söz konusu olmamıştır. **Cevap: C**

9. XVII. yüzyıldan itibaren dirliklerin (timar topraklarının) iltizama (vergi toplama ihalelerine) çevrilmesindeki temel etken; savaşların uzaması, ekonominin bozulması ve maaşlı asker (kapıkulu) sayısının artmasıyla devlet hazinesinin acil, sıcak ve peşin "nakit para ihtiyacının" hat safhaya ulaşmış olmasıdır. **Cevap: A**

10. Ziya Gökalp'in metninde vurguladığı "kozmpolit (çok kültürlü/karma)" durum, medreselerin, yabancı okulların ve Tanzimat okullarının bir arada işlemesi ve çok farklı zihniyetlerde nesiller yetiştirmesidir. Bu durum bir kopukluğu ve bölünmüşlüğü anlatır; eğitimde millileşme ve tek tipleşme eğiliminin güçlendiği sonucuna buradan kesinlikle ulaşılamaz. **Cevap: C**

11. Mektupta geçen "Askerlerimiz Kars'a ulaşmak üzere" ifadesi, söz konusu

2022 ÖN LİSANS ÇIKMIŞ SORULAR
GENEL KÜLTÜR

cephenin doğrudan doğruya Doğu Anadolu sınırlarımızda Ruslarla savaşılan ve Enver Paşa'nın büyük bir taarruz harekâtı başlattığı Kafkas Cephesi olduğuna açık ve net bir işarettir. **Cevap: D**

12. 1912-1924 yılları arasındaki Balkan Savaşları, I. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı dönemlerinde Anadolu'ya büyük göç dalgaları yaşanmıştır. Ancak bu göçler "çoğunlukla Kafkasya'dan" değil, büyük bir yıkımın yaşandığı Balkanlar coğrafyasından olmuştur (93 Harbi'nden beri süren Balkan göçleri bu dönemde zirve yapmıştır). **Cevap: B**

13. Atatürk çocukluk ve gençlik dönemlerinde sırasıyla Selanik'te (Şemsi Efendi, Mülkiye Rüştiyesi vb.), ardından da lise eğitimi için Manastır'da (Askerî İdadi) öğrenim görmüştür. Yanya ve Üsküp'te öğrenim gördüğüne dair bir bilgi tarihsel olarak söz konusu değildir. **Cevap: B**

14. Özellikle Ermeni Taşnak çetelerinin katliamlarına ve Doğu Anadolu'da bir devlet kurma planlarına şiddetle karşı koyan, halkın silahlandırılmasını sağlayan ve göçü kesinlikle yasaklayan millî direniş örgütü Vilayat-ı Şarkiye (Doğu İlleri) Müdafaa-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti'dir. **Cevap: C**

15. Halide Edip Miting'de yaptığı o ateşli konuşmasında doğrudan istiklalden (bağımsızlık), eski kahramanlardan (Fatihler, Yavuzlar / Mazi), özgürlükten ve oğluna devredeceği manevi mirastan (dinî/millî değerler) bahsetmiştir. Ancak metinde insanlar arası "eşitliğe ve adalete" vurgu yapan siyasi bir mesaj yoktur. **Cevap: E**

16. Sivas Kongresi'nin başarıyla toplanıp Heyet-i Temsiliye'nin tüm yurdu kapsayacak şekilde genişletilmesi ve İstanbul ile Anadolu arasındaki haberleşmenin kesilmesi, İstanbul'daki Damat Ferit Paşa hükümetinin düşmesine

ve yerine Milli Mücadele'ye daha ılımlı yaklaşan Ali Rıza Paşa Hükümeti'nin kurulmasına yol açmıştır. **Cevap: A**

17. İstanbul Hükümeti, Amasya Görüşmeleri'ne Salih Paşa'yı göndererek Temsil Heyeti'nin hukuki varlığını resmen tanımış ve birtakım isteklerde bulunmuştur. Ancak hiçbir zaman devletin yönetim erki olan "yürütme yetkisinin" Anadolu'ya (Temsil Heyeti'ne) devredilmesini kabul etmek gibi bir durum söz konusu olmamıştır; aksine otoritesini korumaya çalışmıştır. **Cevap: E**

18. Kurtuluş Savaşı sırasında Batı Cephesi'nde Mustafa Kemal, İsmet Paşa, Ali Fuat Paşa ve Refet Paşa görev yapıp Yunanlılara karşı mücadele etmiştir. Ancak Doğu Cephesi fatihi olan 15. Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir Paşa, Batı cephesi savaşlarında bizzat yer almamıştır. **Cevap: D**

19. Mustafa Kemal Paşa'nın bu sözü, taarruz kararının arkasında durduğunu (A), zamana ihtiyaç olduğunu (B) ve malzeme yetersizliğini (C) ortaya koyar. Ancak bu ifadeden "diğer ülkelerden gelecek dış yardımların beklenmesi gerektiği" yönünde diplomatik veya lojistik bir dış destek arayışına ulaşılamaz. **Cevap: D**

20. İngiltere'de Başbakan Lloyd George hükümetinin düşmesi ve Yunan politikasının iflas etmesi Türklerin diplomatik ve askerî başarısıdır. Ancak "İngiltere'nin yerine Fransızların Yunanistan'ı desteklemeye başladığı" bilgisi tarihi bir gerçekliğe aykırıdır; Fransızlar zaten 1921 Ankara Antlaşması ile Türklerle masaya oturmuş ve Yunan'a desteği çoktan kesmişti. **Cevap: E**

21. 1 Kasım 1922'de alınan ve "İstanbul'daki şahsî hâkimiyete dayalı hükümet şeklini... ebediyen kaldırmıştır" diyen karar, egemenliği kayıtsız şartsız millete veren ve padişahlık kurumunu

2022 ÖN LİSANS ÇIKMIŞ SORULAR
GENEL KÜLTÜR

resmi olarak tarihe karıştıran "Saltanatın kaldırılması"na aittir. **Cevap: B**

22. Atatürk bu sözüyle doğrudan gümrük vergilerindeki yabancı imtiyazlarına, yani Kapitülasyonlara (II) eleştiri getirmekte; vergi koyamayan bir devletin, yani Osmanlı'nın mali bağımsızlığını kaybettiğini (III) ve bu olmadan siyasi/tam bağımsızlığın kurulamayacağını (I) vurgulamaktadır. **Cevap: E**

23. Atatürk'ün devletçilik ilkesini açıklarken kullandığı "Mühim ve büyük işleri... milletin toplam servetine dayanarak... devletin üzerine alıp başarması tercih olunmalıdır" sözü, bu politikanın doğrudan doğruya dönemin sermaye yetersizliği ve Türkiye'nin acil ekonomik ihtiyaçlarından "zorunlu olarak doğduğuna" vurgu yapmaktadır. **Cevap: C**

24. İtilaf Devletleri'nin Türkiye'yi mağlup bir devlet gibi görüp Sevr şartlarını dayatmaya çalıştığı, Türkiye'nin (ve İsmet Paşa'nın) ise "Biz buraya Mondros'tan değil Mudanya'dan geldik, eşit şartlarda bağımsız bir devletiz" diyerek masaya yumruğunu vurduğu o tarihi müzakere Lozan Konferansı'dır. **Cevap: C**

25. XX. yüzyılda Ortadoğu'da ardı arkası kesilmeyen bölgesel savaşların (Arap-İsrail savaşları, Körfez savaşları vb.) uluslararası krize dönüşmesinin temelinde, bölgenin ticaret ve geçiş yolları üzerindeki stratejik konumu (I), devasa petrol yatakları (II) ve Kudüs gibi semavi dinler için kritik yerleri barındırması (III) topyekûn etkili olmuştur. **Cevap: E**

26. II. Dünya Savaşı sonrasında Sovyet tehdidine karşı ABD önderliğinde ve "kolektif savunma" prensibiyle kurulan; Türkiye'nin de 1952 yılında Kore'de gösterdiği başarıların ardından üye olarak Batı bloku içindeki yerini perçinlediği o askeri teşkilat Kuzey Atlantik Pakti'dir (NATO). **Cevap: A**

27. 1980'li yıllarda Jivkov iktidarında "Soya Dönüş" adı altında Türk azınlığa yönelik vahşi bir asimilasyon kampanyası yürüten, isimleri değiştirmeye zorlayan ve binlerce Türk'ün 1989'da Türkiye'ye zorunlu göç etmesine sebep olan komünist ülke Bulgaristan'dır. **Cevap: A**

28. Türkiye'de karasallık ve yükselti sebebiyle don olaylarının yıl içerisinde en erken başladığı ve sonbahara kadar kaydığı yer Doğu Anadolu (IV numara / Erzurum-Kars bölümü), kış ılıkılığı sayesinde en erken bittiği (veya hiç görülmediği) yer ise Akdeniz kıyılarıdır (V numara). **Cevap: A**

29. Bir akarsu vadisinin önünün yamaçlardan kopup gelen büyük toprak kütleleriyle tıkanması sonucunda "heyelan set gölleri" oluşur. Trabzon'daki Sera Gölü bu oluşum tarzının ülkemizdeki en tipik ve bilinen örneklerinden biridir. **Cevap: B**

30. Türkiye'de buzul şekilleri genel olarak yükseltisi 2500-3000 metreyi aşan Uludağ, Sat, Bolkar ve Mescit gibi dağlarda sınırlı da olsa görülür. Ancak Ege bölgesindeki Kaz Dağları'nın ortalama yükseltisi buzul aşındırma ve biriktirme şekillerinin oluşması (kalıcı kar sınırı) için yeterli değildir. **Cevap: E**

31. Karadeniz ikliminin her mevsim yağış alması sebebiyle Karadeniz'e dökülen akarsuların debisi yıl içinde daha düzenlidir (II doğru). İç Anadolu akarsuları ise kuraklıktan dolayı yazın minimum seviyeye iner (III doğru). Ancak Akdeniz akarsularının en coşkulu olduğu mevsim yaz değil, kış ve ilkbahardır (I yanlış). **Cevap: E**

32. Türkiye'nin üzerine özellikle yaz aylarında çökerek havanın bulutsuz, sıcak ve son derece kurak geçmesine neden olan (ve 30° kuzey enleminden kaynağını alan) o bunaltıcı dinamik kökenli basınç sistemi Azor Yüksek Basınç Merkezi'dir. **Cevap: B**

2022 ÖN LİSANS ÇIKMIŞ SORULAR
GENEL KÜLTÜR

33. Haritada işaretli yerler arasında bol yağış ve nem rejimi sebebiyle bitki örtüsünün en gür olduğu, orman varlığı yüzdesinin en yüksek olduğu alan II numarayla gösterilen Batı Karadeniz bölümüdür. **Cevap: B**

34. Türkiye'nin zengin linyit, petrol ve tuz yatakları 3. Jeolojik zamanda (Tersiyer) oluşmuştur (I doğru). İstanbul ve Çanakkale boğazlarının açılması ise en son zaman olan 4. Jeolojik Zamanda (Kuvaterner) gerçekleşmiştir (II doğru). Ancak Toros ve Kuzey Anadolu dağları da (Alp-Himalaya kıvrım sistemi) Tersiyer'de oluşmuştur; Mesozoyik'te değil (III yanlış). **Cevap: D**

35. B, C, D ve E seçeneklerinde yer alan göçlerin tamamı iş, tarım veya inşaat gibi sebeplerle yapılan "gönüllü ve ekonomik" göçlerdir. Ancak 1923 Lozan Antlaşması kapsamındaki Nüfus Mübadelesi, devletler arası anlaşmayla yapılan uluslararası, zorunlu ve siyasi bir göçtür. **Cevap: A**

36. Şehirlerdeki sanayi ve hizmet sektörlerindeki yoğunluk sebebiyle insanlar daha çok üretimden kopup bu alanlara yönelir. Ancak şehirsiz nüfus oranının (kentleşmenin ve eğitim seviyesinin) artması gelişmişlik göstergesi olup nüfus artış hızını "yükseltmez", aksine genellikle düşürür. **Cevap: A**

37. 1927 ile 1960 arası dönemde Türkiye'de her zaman nüfus artışını destekleyen, teşvik eden (çok çocuk yapmayı ödüllendiren) politikalar izlenmiştir. Türkiye'nin dış ülkelere kitlesel olarak "işçi göçü" vermesi ve bunun nüfus artışını yavaşlatması olgusu 1960'tan sonra (İkinci Dönem) Almanya antlaşmalarıyla başlamıştır. **Cevap: D**

38. Sürdürülebilir ve yenilenebilir (tükenmeyen) enerji kaynakları rüzgâr, güneş, jeotermal ve biyokütle gibi doğa dostu alternatiflerdir. Fosil yakıt olan ve yanmasıyla çevre kirliliğine yol açan

"Petrol" üretimini artırmak için yatırım yapmak yenilenebilir enerji hedefleri arasında gösterilemez. **Cevap: D**

39. Türkiye'nin en eski sınır hattını 1639 Kasr-ı Şirin Antlaşması ile belirlenen İran sınırı oluşturur (I doğru). Ancak kara sınırlarımızın "tümü" doğal sınır (dağ, nehir vs.) özelliği taşımaz (örneğin Suriye sınırı büyük ölçüde demiryolu hattıdır). Toplam sınır uzunluğumuz ise 11.000 km'den çok daha azdır. Sadece I. ifade doğrudur. **Cevap: A**

40. Türkiye'nin aktif fay hatları (özellikle Batı Anadolu) üzerinde bulunması sebebiyle jeotermal enerji (sıcak su/buhar) potansiyeli yüksektir. Bu kaynağın ev ısıtmasında ve seracılıkta yoğunlukla kullanıldığı bilinen şehirlerimizin başında Afyonkarahisar (II) ve Denizli (III) gelmektedir. **Cevap: C**

41. Mera alanlarının dramatik şekilde küçülmesinde; yağışların azalması (iklim), şehirlere göçle birlikte bu alanların imara açılması, sanayi ve maden ocaklarının doğayı tahrip etmesi doğrudan etkilidir. Ancak ahır/besi hayvancılığına geçilmesi sonucu "hayvansal üretimde verimliliğin artması" bir sonuçtur ve meraları bizzat gerileyen (yok eden) fiziki bir sebep değildir. **Cevap: C**

42. Türkiye'de yer fıstığı üretiminde (Akdeniz iklimi etkisiyle) Adana ve Osmaniye adeta lider konumdadır; Hatay ve Kilis gibi sınır illerinde de iklimden dolayı yetiştirilir. Ancak Doğu Anadolu/Güneydoğu sınırındaki yüksek ve karasal Şırnak ili, yer fıstığı üretimiyle ön plana çıkan yerlerden biri kesinlikle değildir. **Cevap: B**

43. Kapalı Çarşı, Galata Kulesi, Yerebatan Sarnıcı ve Yedikule Zindanları gibi eşsiz turizm varlıkları İstanbul'un tarihi silüetini oluşturan devasa eserlerdir. Ancak Mimar Sinan'ın ustalık eserim dediği ve UNESCO listesinde yer alan meşhur Selimiye Camii

2022 ÖN LİSANS ÇIKMIŞ SORULAR
GENEL KÜLTÜR

İstanbul'da değil, Edirne ilimizde bulunur.

Cevap: C

44. Cumhuriyet'in ilk yıllarında (1923-1940) demiryolu politikası "yurdu demir ağlarla örmek" vizyonu ile daha çok Ankara'nın doğusunda yapılmıştır (I doğru). İlk Yüksek Hızlı Tren seferi de 2009'da Ankara-Eskişehir hattında açılmıştır (II doğru). Ancak "en fazla demir yolu yapımının 1950-1960 arası yapıldığı" ifadesi yanlıştır, bu dönemde tamamen kara yolu ve asfalt politikasına geçilmiştir. **Cevap: D**

45. İnci taşı olarak bilinen, bünyesinde hapsedtiği su nedeniyle ısıtıldığında patlayarak genleşen ve bu yüzden izolasyon (inşaat/yalıtım) sektöründe çok yoğun olarak kullanılan o volkanik maden türü Perlit'tir. Türkiye perlit rezervi bakımından dünyada ilk sıralardadır.

Cevap: B

46. Hukukta bir meselenin çözümünde bağlayıcılık sırası hiyerarşisi vardır. Hakim öncelikle uyuşmazlıkla ilgili yazılı kurallara yani Kanunlara (III) bakar; yazılı bir hüküm bulamazsa Örf ve Âdet Hukukuna (II) başvurur. Orada da bir şey bulamazsa bizzat yasa koyucu gibi davranarak kendisi bir Hukuk Yaratır (I). Sıralama III - II - I şeklinde olmalıdır.

Cevap: E

47. Hukukta, birbirine karşılıklı hak ve yükümlülükler yükleyen, iki veya daha fazla tarafın iradelerini karşılıklı ve birbirine uygun (icap ve kabul) bir biçimde açıklamalarıyla kurulan bağlayıcı hukuki işleme Sözleşme (Akit) adı verilir. **Cevap: C**

48. Türk Medeni Kanunu soy bağı düzenlemelerine göre; üst soy (anne, baba, büyükanne, büyükbaba) ile alt soy (çocuk, torun) arasında, ayrıca kardeşler arasında hangi koşulda olursa olsun evlenme yapılması kesinlikle, mutlak ve kati bir suretle yasaklanmıştır. **Cevap: A**

49. Anayasaya göre Cumhurbaşkanı'nın atama yetkisinde olan makamlardan biri, idarenin tüm işlemlerini denetlemekle görevli ve doğrudan kendisine bağlı çalışan Devlet Denetleme Kurulu (DDK) Başkanı (ve üyeleri) dir. **Cevap: C**

50. Türk İdare Hukukuna göre yeni bir il, ilçe kurulması, kaldırılması, adının veya merkezinin değiştirilmesi yalnızca TBMM'nin çıkaracağı bir "Kanun" ile mümkündür. Kanun teklif etme yetkisi ise anayasa gereği sadece milletvekillerine (örneğin Mersin Milletvekillerine) aittir.

Cevap: A

51. Anayasa Mahkemesi; Cumhurbaşkanı, Bakanlar, Meclis Başkanı, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay ile Hakimler ve Savcılar Kurulu (HSK) üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar. Ancak Yükseköğretim Kurulu (YÖK) üyeleri Anayasa Mahkemesi'nde Yüce Divan'da yargılanan makamlar arasında sayılmamıştır. **Cevap: D**

52. "Yetki genişliği", taşradaki merkeze bağlı yüksek yöneticilerin merkez (başkent) adına bazı acil konularda merkeze danışmadan karar alabilme özerkliğidir. Türkiye'de bu idari esneklik sadece merkezî idarenin taşra teşkilatının en büyük amiri olan illerdeki (Valiliklerde) uygulanmaktadır. **Cevap: A**

53. Türkiye'de idari yapılanmada belediyeler (büyükşehir, il, ilçe), il özel idareleri ve köyler, tüzel kişiliğe sahip olan, yerel ihtiyaçları karşılamak üzere kendi meclisleri ve bütçeleri bulunan özerk kurumlardır ve bunlar "Mahalli İdareler (Yerel Yönetimler)" şemsiyesi altında yer alırlar. **Cevap: C**

54. 2017 Anayasa Değişikliği (Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi) ile birlikte Bakanlar Kurulu kaldırılmış, dolayısıyla yürütme organının daha önce çıkardığı o meşhur "Kanun Hükmünde

2022 ÖN LİSANS ÇIKMIŞ SORULAR
GENEL KÜLTÜR

Kararnameler (KHK)" ve tüzükler olağanüstü haller dışında sistemden tamamen çıkarılmış ve günümüzde yürürlüğe konulması mümkün olmayan işlemler haline gelmiştir. **Cevap: B**

55. Türk Konseyi olan adını Türk Devletleri Teşkilatı olarak güncelleyen bu uluslararası platformun kurucu üyeleri Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan'dır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Türkmenistan ve Avrupa'da olmasına rağmen Türk soylu bağlarını kabul eden Macaristan bu teşkilatta gözlemci statüsündedir. **Cevap: D**

56. İslam dünyasında ve ilim geleneğinde; doğruluğu titizlikle incelenmiş binlerce Peygamber sözünü (Hadisi) toplayarak yazdığı "El-Câmiu's-Sahih" (Sahih-i Buhârî) adlı başyapıtıyla doğrudan Hadis ilminin en büyük otoritesi kabul edilen o büyük düşünür ve alim Buhârî'dir. **Cevap: A**

57. Şahsiyet adlı efsanevi Türk dijital dizisinde, Alzheimer hastası olan ve kendi adaletini dağıtan adliye memuru Agâh Beyoğlu karakterine can vererek oyunculuğuyla sınırları aşmış 47. Uluslararası Emmy Ödülleri'nde En İyi Erkek Oyuncu seçilen efsane aktör Haluk Bilginer'dir. **Cevap: A**

58. Antik Yunan filozofu Platon'un, adil bir toplumun ve bilge yöneticilerin (filozof krallar) başa gelmesi gerektiği düşüncesini tartıştığı, dünya edebiyatında ütopya (ideal toplum) kavramının ilk prototipi ve başucu kitabı olarak kabul edilen ölümsüz eseri Devlet'tir. **Cevap: B**

59. Tarihi İpek Yolu güzergâhında bulunan, sert kış aylarında geçit vermeyen sarp dağlık alanı güvenli hale getirerek Kafkasya'ya ve Doğu Anadolu'ya ticareti büyük ölçüde kolaylaştıran 2021 yapımı Pirinkayalar Tüneli, Erzurum ile Artvin

illerini birbirine bağlayan zorlu hat üzerinde yer alır. **Cevap: A**

60. Türkiye A Millî Kadın Voleybol Takımımızın (Filenin Sultanları) ikonik kaptanı olan ve orta saha mevkisindeki o geçilmez bloğuyla 2021 Avrupa Şampiyonası'nda "En İyi Orta Oyuncu" seçilip üst üste dört kez bu onuru yaşayan efsane sporcu Eda Erdem Dünder'dir. **Cevap: B**

2022 ÖN LİSANS ÇIKMIŞ SORULAR

GENEL YETENEK

1. İlk cümlede "ışığın gümüşlü duyar katmanı etkilemesi gibi" benzetmesiyle anıların zihninizde nasıl kalıcılaştığı vurgulanmaktadır. Bu nedenle ilk boşluğa "belleğimizde" kelimesi gelmelidir. İkinci boşlukta ise bu izlerin kişilerin kendi psikolojik hallerine göre değişeceği ifade edildiğinden "durumlarına" kelimesi uygun düşer. **Cevap: A**

2. Parçada yazar, belirli bir döneme ait çalışmalar belli bir yoğunluğa (niceliğe) ulaştığında o dönemin daha bütüncül ve kavramsal değerlendirilebileceğini belirtmektedir. Orta Çağ çalışmaları bu yoğunluğa ulaşmadığı için "analitik yaklaşımlara", yani alanın bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirilmesini sağlayacak esere ihtiyaç duyulmaktadır. **Cevap: E**

3. "Maske" sözcüğü A seçeneğinde mecaz (aldatıcı görünüş), C seçeneğinde niyet gizleme, D seçeneğinde ise takınılan rol (davranış) anlamlarında kullanılmıştır. B seçeneğinde ise doğrudan tozdan korunmak için yüze geçirilen nesne kastedilmiştir. E seçeneğindeki "cilt maskesi" kozmetik bir üründür ve verilen dört tanım içinde yer almamaktadır. **Cevap: E**

4. Cümlede aylak bir zihnin her türlü garipliği üreteceği, ancak bir amaca bağlanmazsa yolunu kaybedeceği söyleniyor. Buradan çıkarılacak temel sonuç, zihnin ancak belirli bir noktaya (amaca) odaklandığında gerçek işlevine ve gücüne kavuşacağıdır. **Cevap: C**

5. Metinde Stella Adler'in Stanislavski ile ortak bir geçmişi olduğu ve onun takipçisi olarak yola çıktığı belirtilmiştir. Ancak kariyeri boyunca kendi üslubunu geliştirdiği vurgulanmıştır. Bu da Adler'in usta isimle ortak yönleri olmasına rağmen kendine özgü, orijinal bir tarz oluşturduğu gerçeğini kesin olarak çıkarır. **Cevap: D**

6. V. cümlede psikologların, çocukların bir arada çalıştığında daha hızlı olduğunu "kanıtladıkları" açıkça ifade edilmektedir. Ancak E seçeneğinde bu cümle "varsayımın üzerine eklenen bilgilerden söz ettiği" söylenerek yanlış bir tanımlama yapılmıştır; çünkü bu cümle deneyin nihai sonucunu bildirmektedir. **Cevap: E**

7. A seçeneğinde "sabrımı" (sabr-ı), B seçeneğinde "izni" (izin-i), D seçeneğinde "emreden" (emir-ed-en), E seçeneğinde "devrilen" (devir-il-en) kelimelerinde ünlü düşmesi mevcuttur. C seçeneğinde ise herhangi bir kelimede ünlü düşmesi olayı gerçekleşmemiştir. **Cevap: C**

8. E seçeneğindeki cümlelerin öğeleri sırasıyla şöyledir: Karçal Dağları'nın eteklerine serilen Papart Vadisi (Özne) / farklı tonlardaki tüm renkleri (Belirtili Nesne) / içinde (Yer Tamlayıcısı) / barındırıyordu (Yüklem). İstenen diziliş kuralına tam olarak uyan cümle budur. **Cevap: E**

9. Verilen altı çizili sözcüklerden "olmuş", "diktığı" ve "sembolleşen" ile V numaralı "kopmaz" kelimeleri sıfat-fiil göreviyle kullanılarak isme nitelik kazandırmıştır. Ancak IV numaradaki "sağlamlaşmasını" sözcüğündeki "-ma" eki, kelimeyi isim-fiil yapmıştır ve türü bakımından diğerlerinden farklıdır. **Cevap: D**

10. B seçeneğinde yer alan "sarfettiğin" kelimesinde herhangi bir ses düşmesi (ünlü düşmesi) veya ses türemesi (ünsüz ikizleşmesi) yaşanmamaktadır. Kurala göre ses olayı yaşanmayan yardımcı eylemlerle kurulan birleşik fiiller ayrı yazılmalıdır (sarf ettiğin). **Cevap: B**

11. III numaralı virgül "hem ... hem de ..." şeklindeki tekrarlı bağlaçların arasında yer alan sıralı cümlelerin ortasına getirilmiştir. Türkçede tekrarlı bağlaçlardan önce veya sonra virgül konulmaz; bu kullanım yanlıştır. **Cevap: C**

2022 ÖN LİSANS ÇIKMIŞ SORULAR
GENEL YETENEK

12. Parçanın 1, 2, 4 ve 5. cümlelerinde insan beyninin gelişimiyle dil edinimindeki "kritik dönem" olan ilk üç yaş arasındaki sistematik ilişki anlatılırken, III. cümlede birdenbire kız ve erkek çocuklarının dil edinim hızlarının karşılaştırmasına geçilmiş ve konunun odak noktası dağıtılmıştır. **Cevap: C**

13. Parçanın doğru sıralaması anlam bütünlüğüne göre şu şekilde olmalıdır: III (Giriş) - V - IV - I - II. Bu sıralamada baştan dördüncü olan cümle, duygusal sistemin kapanmasının sonuçlarından bahseden I numaralı cümledir. **Cevap: A**

14. Parçanın ilk dört cümlesi ideolojinin geniş etki alanı, nüfuzu ve çelişik yapısından bahseder. Ancak V. cümleden itibaren "Her ideolojinin gerçeklik değeri..." denilerek konu tamamen ideolojinin "içinde yaşadığı toplumun zayıf yanlarına" nasıl entegre olduğu fikrine döner. Yeni paragraf bu yüzden V. cümle ile başlamalıdır. **Cevap: D**

15. Parçada Godot'nun gelip gelmeyeceği konusundaki belirsizliğin, bazı insanlarda çaresizliğe yol açarken bazılarında umudu diri tuttuğu ifade edilmektedir. Bu da bekleme eyleminin hem umudu hem de umutsuzluğu eş zamanlı olarak içinde barındıran kompleks bir süreç olduğunu gösterir. **Cevap: C**

16. Parçada bir yazarın her şeyi en başından planlayarak romanı boğmaması, metne nefes alacak bir alan bırakıp hikâyenin kendi yönünü bulmasına (özgür olmasına) izin vermesi gerektiği anlatılmaktadır. Bu da roman yazmanın katı bir rotaya bağlı kalınmadan çıkılan bir yolculuk olduğu anlamına gelir. **Cevap: A**

17. Metinde Manganelli'nin düşüncelerini yadırgasanız bile yazılarındaki "mantığın her bir parçaya işlemesi" ve "düz çizginin izinin açıkça görülmesi" onun eserlerinin son derece tutarlı, belirli bir akılcı çember

ve sistem içerisinde oluşturulduğunu vurgular. **Cevap: A**

18. Parçada kitabın edebiyat ve gastronominin iç içe geçtiği yapısından, dönemin yemek tariflerinden ve Dumas'ın ilginç sofrâ alışkanlıklarından bahsedilmiştir. Fakat yazarın kitapta özellikle "dünya mutfaklarından" örnekler sunduğuna dair bir bilgi geçmemektedir. **Cevap: C**

19. Metinde hakikatin gerçeklikle tam olarak aynı şey olmadığı, soyut bir kavram olduğu, gerçeğin zihindeki öznel ve düşünsel (kişiden kişiye değişebilen) bir yansıması olduğu anlatılmaktadır. Ancak hakikatin zamanla gerçeğin yerini aldığına dair bir ifadeye yer verilmemiştir. **Cevap: D**

20. Parçada birçok mucidin ampul için çeşitli malzemeler deneyip farklı sorunlarla karşılaştığı anlatılmaktadır. Ancak Edison'un en büyük farkı, uzun uğraşlar sonucunda maliyeti çok düşük ve kalitesi yüksek bir ürün ortaya koyarak ampulü pratik, alınıp satılabilir "ticari bir ürün" haline getirmesidir. **Cevap: E**

21. Metinde Davy'nin ışığı gördüğü, de la Rue'nun yüksek dirençli telleri keşfettiği, Swan'ın ömrü uzattığı ve en sonunda Edison'un bunu pratik bir icada dönüştürdüğü sıralanmıştır. Bu zincir, bilimsel gelişmelerin önceki çalışmaların üzerine eklenerek "birikimli" bir şekilde ilerlediğini göstermektedir. **Cevap: A**

22. Yazar, ketojenik diyet ve genel beslenme alışkanlıkları hakkında kendi düşüncelerini (öznel yargılar), radikal diyetlerin zararlarını, bu uygulamanın asıl amacını detaylıca aktarmıştır. Ancak ketojenik diyeti hararetle savunan karşıt bir uzman görüşüne ya da teze metinde yer vermemiştir. **Cevap: B**

23. Metinde diyetin epilepsi hastası çocukları tedavi etmek için 1920'lerde

2022 ÖN LİSANS ÇIKMIŞ SORULAR
GENEL YETENEK

geliştirildiğinden ve beyni glikozdan mahrum bırakma mantığından bahsedilmektedir. Ancak bu diyetin söz konusu epilepsi hastası çocukların tedavisinde "yüzde kaçlık bir başarı oranına ulaştığına" dair hiçbir istatistik veya sayısal bilgi sunulmamıştır. **Cevap: C**

24. Panik atağın fiziksel belirtileri, yol açtığı algı bozulmaları ve kişinin hayatını nasıl kısıtladığı (dış dünya ile ilişkilerini kesmesi vb.) anlatılmaktadır. Ancak parçanın hiçbir yerinde kişinin bu durumla mücadele etmek için mutlaka "uzman desteği alması gerektiği" yönünde bir tavsiye veya bilgi yoktur. **Cevap: D**

25. Parçanın I. cümlesinde "gözlemlendiğinde" ifadesiyle koşul belirtilmiş, II'de açıklama yapılmış, III'te bataklık ve girdap benzetmeleri kullanılmış, V'te de "sanabilir, seçebilir" gibi olasılıklar sıralanmıştır. Ancak IV. cümlede bir durumun fiziksel semptomları (terleme, çarpıntı) sayılmış olup edebi anlamda bir "betimleme" (tasvir) yapılmamıştır. **Cevap: D**

26. "Bataklık ve girdap" ifadeleri, kişinin ne kadar çok çabalarsa çabalasın başarısızlığa uğradığını ve yorulduğunu mecazi yollarla anlatır. "Debelendikçe batmak", her girişimde yeniden boşa kürek çekilen, kişiyi ruhen yoran ve yıpratıcı başarısız bir deneyime karşılık gelir. **Cevap: B**

27. Sözel mantık tablosuna göre alanlar ardışık olamayacağından Sosyoloji (E, F, G, H) tek sıralarda (1, 3, 5, 7), İktisat (A, B, C, D) ise çift sıralarda (2, 4, 6, 8) sunum yapmıştır. Hüseyin'in 7. sırada olduğu sabittir. Bu yüzden 1. sırada sadece Elif ya da Faruk sunum yapmış olabilir. **Cevap: C**

28. Bahar 6. sırada sunum yaptığına göre ondan önce sunum yapan İktisatçılar 2. ve 4. sıralarda yer alan Aydın ve Deniz'dir (kendi aralarında Gökçen var). Ceren ise

kural gereği 7'deki Hüseyin'den sonra yani 8. sıradadır ve Bahar'dan önce yer alması imkansızdır. **Cevap: E**

29. Tüm şartlar yerleştirildiğinde Elif ve Faruk'un 1. veya 5. sırada, Hüseyin'in ise 7. sırada yer aldığı sabittir. Elif'in 1. veya 5. sırada olması fark etmeksizin, her halükarda 7. sırada yer alan Hüseyin'den kesin olarak önce sunum yaptığı gerçeği değişmez. **Cevap: D**

30. Herkesin tam sırasının belirlenebilmesi için Elif ve Faruk ile Aydın ve Deniz ikililerinin belirsizliğinin ortadan kalkması gerekir. Aydın'ın Faruk'tan hemen önce bildiri sunduğu bilgisi (Aydın 4, Faruk 5 formülüyle) tüm yerleşim zincirini tamamen çözer. **Cevap: B**